
Landbrug

åbner nye veje

i lokalområdet

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG P/S

Agro Food Park 15 +45 8740 5000
DK 8200 Aarhus N vfl.dk

Landbrug åbner nye veje i lokalområdet

Kauergaard i midtjyske Thorning er eksempel på, hvordan et virksomhedslandbrug kan gavne både produktionen og sine omgivelser ved at anlægge nye markveje.

Kommer man ad Hærvejen sydfra til landsbyen Thorning, går der lige før byskiltet en ny bred grusvej ind til højre. Ikke mindst den lokale skole og børnehave nyder godt af vejen, som går rundt om driftsbygningerne på Avlscenter Kauergaard. Derfra kan man gå, cykle eller køre videre til et lille kønt naturområde med sø og mose. I sommerhalvåret fuldender en flok græssende kvier idyllen for enden af grusvejen. Et godt sted for en lille udflugt.

Landmand Jørgen Rask, som ejer Kauergaard og har anlagt vejen i kanten af en mark, glæder sig over, at børn og voksne bruger vejen, når de skal ud i det grønne. Men det er ikke kun derfor, han har bygget den.

De nye veje på Kauergaard er solidt anlagt og er til gavn for både driften af landbruget, naturen og offentligheden, som frit kan bruge dem.

Traktorer ud af landsbyen

Hans motivation var især at få de store, tunge traktorer, vogne og maskiner uden om den centrale del af Thorning, når de skal frem og tilbage til nogle af bedriftens fjernere marker.

Ligesom mange andre moderne virksomhedslandbrug er også Kauergaard vokset til en størrelse, som gør det nødvendigt at køre rundt med tungt materiel over lange afstande adskillige gange om året. I dette tilfælde er vokseværket sket ved opkøb af tre gårde med tilhørende jorde syd for Thorning.

Anlæg af nye markveje kan ofte være en fordel for både omgivelserne, der slipper for en del tung trafik, og for landbruget selv. De nye veje kan give kortere afstande mellem mark og maskinhus og i det hele taget en mere hensigtsmæssig intern transport på bedriften.

Motiveret af begge grunde har Jørgen Rask anlagt flere kilometer nye markveje forskellige steder. For at få solide veje, der kan bære en tungt lastet gyllevogn, har han genbrugt knuste murbrokker fra nedrevne bygninger. Blandt andet tjener den gamle præstegård i Sjørslev nu som solidt vejfyld i Thorning sogn.

God ide for andre landmænd

– Det kan være en god ide for mange landmænd at anlægge nye markveje. Og hvis den enkelte landmands jorder ligger spredt, kan naboer gå sammen om at anlægge veje, som flere kan have gavn af, mener konsulent Katrine Kracht, Videncentret for Landbrug.

– Anlagt de rigtige steder kan nye interne veje give mere effektive arbejdsgange i markdriften. Ofte vil det være en win-win situation for landmændene og lokalsamfundet. Landmændene får de forbindelser mellem forskellige dele af produktionen, de har brug for, og lokalsamfundet slipper for en del af den tunge trafik på det offentlige vejnet. Desuden kan der være gevinster for naturen, siger hun.

Netop gevinster for naturen er der også eksempler på på Kauergaard. For eksempel er de nye veje flere steder anlagt langs gamle markdiger eller læhegn. Så kan de agerhøns, fasaner og andre fugle, der holder til i træer og buske, støvbade i gruset på vejen.

Udover grusvejene, der kan klare tung trafik året rundt, er der på bedriften også trafik på strækninger med striber af klippet græs. De virker samtidig som naturstriber, hvor markvildtet kan finde føde.

En del af kørslen på Kauergaard sker også i randzoner og på andre striber med klippet græs, hvor markvildtet kan finde føde.

Landmand Jørgen Rask giver offentligheden fri adgang til flere kilometer nye veje, som han har anlagt på Kauergaards arealer.

– Uden at forstyrre natur, markdrift, infrastruktur mv. kan man også på nogle bedrifter med fordel nedlægge forældede og irrationelle markveje, tilføjer Katrine Kracht.

Åbne for alle

Jørgen Rask kunne lukke sine interne veje for andre, hvis han ville. Men han ønsker, at den tilgængelighed, som vejene giver, også skal komme den almene befolkning til gode. Derfor har han valgt at holde vejene åbne for alle, der vil bruge dem. På den måde har offentligheden blandt andet fået bedre adgang til Hauge Sø, hvor man kan bade om sommeren.

For Jørgen Rask hænger den frie adgang til vejene og aflastningen af det offentlige vejnet sammen med hans samfundssyn.

– At drive en virksomhed som vores landbrug giver et ansvar overfor det område og for det samfund, man lever i. Vi har alle et ansvar for vores omgivelser, og at tage det ansvar på sig er ikke et åg. Det er en faglig og menneskelig udfordring, som er med til at binde os sammen som samfund, mener han.

Med andre ord binder de nye veje ikke blot de forskellige dele af virksomheden Kauergaard sammen. De er også med til at knytte virksomhedslandbruget sammen med det samfund, som nyder godt af dem, selv om de er privat anlagt. ■

Skrevet af Per Henrik Hansen, www.perhenrik.dk, for Videncentret for Landbrug.

Layout: ph7 kommunikation, www.ph7.dk

For flere oplysninger se Videncentret for Landbrugs faktaark 'Viden om – Optimer den interne transport på markveje og øg naturkvaliteten'.